

- עלי מרפא
- שער הגליון
- יין הנגבי
- למעשה
- בני היכלא
- דרכי נועם
- טעם גן עדן
- כוכבי אור
- עומק הפרשה
- חנך לנער
- שאל בני
- הלכה פסוקה

- יש לך תקוה
- רבי איך להיות תלמיד
- תממות ופשיטות
- עשרה בטבת
- התקרבות של המגיד זי"ע
- התורה הזמנית:
- מדרגות בכפיית היצר
- כפיית היצר ע"י דיבור
- ההפצה - צוואה לזרות
- ויחבר יוסף אל אחיו
- נקודות חינך ממוהר"ת
- התעוררות ללקוטי תפילות
- תפילין דרבינו תם

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

תתחזק ברצונות וכיסופין - ותפרש אותם בפה לפניו יתברך

ב"ה יום ו' ויחי תקצט"ג

...והנה לכתב לך דברי אמת, איני יודע מהיכן להתחיל.

תהלה לאל, בשבתים שטעברו נדברו דבורים נאים ואמתיים והתעוררות אמת והתחזקות עצום להתחיל בכל פעם לפרש שיתחן לפני השי"ת, ולהתחזק ברצונות ונסוטים טובים תמיד, ולהגיל עצמו לפרטם בפה מלא בכל יום, ובפרט בלילה, בלילות הארמים כמו עקש, לקח: "אזכרה נגינתי בלילה, עם לבבי אשיחה, ויחפש רוחי", ולפרש לעצמו זה הפסוק היטב, איך צריכין לשוח עם עצמו, עם לבבו, ולזכר נגינתו בחינת הטוב, ולחפש רוחו. אולי אף על פי כן עדין יש תקוה לזכות למה שזכו הקשטים והצדיקים האמתיים, כי כל אדם בכל דרגא שהוא, אפילו אם הוא בדין אמת התחזקה, צריך לומר בכל פעם מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי, כי הבחירה חפשית, אף הכל יהיה לקרב ולא להתרחק יותר חס ושלום, פאטור דברנו בזה פעמים אין מספר. (מכתב רעד)

ועקר ההתקרבות הוא ע"י דרך זה שהמשיך ורבנו ז"ל בעולם, שהוא - לנסוף הרבה כסופין טובים ורצונות חזקים להשי"ת בכל יום, ולהתגבר לפרטם בפה לפרש שיתחן לפני יתברך, פאטור הזהיר על זה פעמים אין מספר לכל אדם שבעולם, כי הוא דבר השנה לכל נפש, אנשי שייאחז בזה.

והיה ראוי להקדים הדבור בזה הרבה, אך השגחה נחוזה חזמן תפלת השחר היגיע. (מכתב רעד) נתן מברסלב

חק ולא יעבוד

יום	יום לחדש	ליקוטי קמא	ליקוטי הלכות הדי	משנה בורה ה"ב	דף היומי נדרים	ימי מוהר"ת
שבת	ז	ל	לח	טו	סז	כה
א	ח	לא	לט	טז	סח	כו
ב	ט	לאא	מ	טז	סט	כז
ג	י	לב	מא	טז	ע	כח
ד	יא	לבא	מב	יז	עא	כט
ה	יב	לג	מג	יז	עב	ל
ו	יג	לגא	מד	יז	עג	לא

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן ל"ג

צעד קטן בסך הכל

אין ביננו לישועות הגדולות והנחשקות אלא מספר צעדים שמסתכמים בגישה נכונה - להסכים לגשת.

וכפי איכות התלמידים כך מתעצמת איכות האור ששופע ונובע מאת הרב. איכותו של תלמיד נמדדת כפי תשוקת ליבו לקבל את חכמת הרב.

להיות תלמיד

רבי נתן הוא הרבי הגדול לעבודת התלמידות, והוא כל כך מתייגע ומתאמץ לעורר את שימת ליבנו שנרגיש ונבחין באוצר הגדול.

בשבוע הבעל"ט נציין א"ה את יום ההילולא של התלמיד הגדול מוהר"ת. התואר 'התלמיד הגדול' מכון מאוד ומחליף תארים רבים אחרים שהיו ראויים לו לאותו תלמיד, שעל פי חכמתו גאונותו צדקונו וקדושתו יכול היה להיקרא בהחלט 'רבי' - תואר שרבינו הקדוש בעצמו אישר שאכן ראוי לו עוד בתחילת התקרבותו אליו, והוא עודנו אברך צעיר לימים. ובכל זאת התואר 'תלמיד' גדול ועצום מכל כינוי אחר. ומי יסביר זאת טוב יותר מהתלמיד הגדול בעצמו, רבי נתן...

להיות 'תלמיד' זה בראש ובראשונה לדעת שיש 'רבי' בעולם, ושהאור שלו די בו כדי להאיר את כל המחשכים שבעולם ובתוכי, וכל שעלי לעשות הוא לאפשר לאורו לזרוח עלי, אפילו אם אני עצמי עדין שרוי בלילה ובחושך.

רבי נתן הוא הרבי הגדול לעבודת התלמידות, והוא כל כך מתייגע ומתאמץ לעורר את שימת ליבנו שנרגיש ונבחין באור הגדול. שלא נחמיץ את האוצר שכבר נמצא עמנו בזה העולם, ושניגש אליו, אל האוצר של יראת שמים. ההסכמה לגשת היא הצעד הקטן והמשמעותי שלפעמים כדי להגיע אליו נאלצים לרעוב ולרדת עד מצרים. אבל אפשר לחסוך זאת ולגשת מלכתחילה.

'לגשת' היינו להבין שאני זקוק לעזרה ועצה שאיננה תחת ידי אבל היא מצויה בידי של מישוהו שמעוניין ויכול לעזור לי. התורה הקדושה איננה מעבר לים אף לא בשמים, אלא בפה ובלב. גם ישועות הנפש הגדולות נמצאות כל כך קרוב שהן אינן דורשות אלא 'לגשת'.

הדברים הגדולים בעולמנו נמצאים קרוב מכפי שאנו מעלים על דעתנו, אך על פי רוב לא נעלה על דעתנו לעשות את הצעד הקטן שיאפשר להם להתגלות אלינו. עשרים ושתיים שנה לפני שעמדו אחיו של יוסף לפניו והשתחו לו, כבר אמר להם יוסף מפורשות את תפקידו וייעודו עלי אדמות - להיות משפיע ומנהיג אליו ישתחו השמש והירח והכוכבים, אבל אז כשהיה נער בן שבע עשרה שנה, לא האמינו האחים הקדושים לדבריו ואף מכרוהו לעבד.

כעת לאחר שעלה לגדולה ונעשה משנה למלך מצרים, והעולם כולו התפרנס וניזון על ידו ובזכותו, מגיע גם הצעד הזה שעבורו התגלגלו כל אותם אירועים בידי ההשגחה העליונה, כדי להעמיד את האחים הקדושים מול יוסף ולקבל אותו עליהם.

צעד קטן וכביר

פרשת השבוע פותחת בצעד אחד של 'ויגש', יהודה מתקרב אל יוסף. אין זו התקרבות של איש אל רעהו בלבד, מסתתרת ומצטמצמת בגישה הזו התקרבותם של שני עולמות 'עלמא עלאה ועלמא תתאה' (זהר הקדוש ויגש דף רו ע"ב). שני העולמות שנפגשים בפרכתנו משתקפים בשני עולמות שכל אחד מאיתנו שייך אליהם, הרב והתלמיד.

בליקוטי מוהר"ן (סימן צ"א) מלמד רבינו על מהותם של הרב והתלמיד, ואומר: "מה שהרב מלמד את התלמיד זה בחינת יו"ד, ומה שהתלמיד מקבל ממנו זה בחינת למ"ד שהוא בחינת 'מגדל הפורח באוויר'. כי הלב פורח באוויר ושומע מה שהרב אומר ועל ידי זה מבין האדם השומע. כל עלייה רוחנית כרוכה בלימוד, וכל התקרבות אל התכלית היא לימוד, הלימוד הוא נסיקת הלב כלפי מעלה, כמו האות ל' הבוקעת ויוצאת מגבולותיה ועולה כלפי מעלה.

הלימוד מתקיים תמיד בין רב לתלמיד, וגם כאשר אדם הוגה בספר, הוא חייב להיות תלמיד לאותה חכמה של הצדיק והרב המונחת בספר. והחיבור הזה בין הרב לתלמיד כרוך בהתקרבותן של שני עולמות - עולמו של הרב ועולמו של התלמיד.

כדי שתתאפשר התקרבות קדושה ונחשקות זו, על הרב וגם על התלמיד לחולל זאת: 'כי עיקר הבנת התלמיד הוא על ידי הלב, כי הרב צריך לומר דברים המתיישבים על הלב. והתלמיד צריך ליתן הלב ולהתבונן, במה שאמר הרב'. אין רב בלי תלמידים,

תמימות ופשיטות

רבי נתן טרם הסתלקותו התאנח - כך סיפר ראבר"ן - ענה ואמר 'מה חושבים אתם, מדוע מתאנח אני? כלום מעטתי בתורה ותפילה, הרי שמרתי על הזמן ככל שהיה ביכולתי. מתאנח אני על שמא לא יצאתי ידי חובת התמימות ופשיטות של רבינו.

בענין זה צריך לדבר הרבה, אודות רבינו בעצמו, רבינו היה הרי חכם דקדושה, עד שרבי הירש לייב מאליק התבטא עליו שהכיניו 'ויחכם מכל האדם' הוא קטן בשבילו. בכל זאת היה דרכו של רבינו אך ורך דרך התמימות והפשיטות. כל עצה של רבינו אם מקבלים אותה בתמימות ופשיטות, כפי שנמסרה ונאמרה לנו, אזי יש לה את ה'חן' האמיתית שבעצה, אם רוצים לשנות מעט [עפ"ס גיבן א דריי] הפסידה כבר העצה את התמימות והפשיטות.

על זה התאנח רבי נתן שמא לא יצאתי ידי חובת אותה תמימות ופשיטות. רואים אנו שב'חסידות' שלנו מונח איפה איזשהו דרך אחר, דרך של תמימות ופשיטות.

ועל זאת יתפלל כל חסיד, לזכות לתמימות עם אמתך, שלא לשנות ולצחצח [באפיצן] במשהו חלילה בענין רבינו, אלא כמו שרבינו אמר, כך אני רוצה לקיים. רבינו הרי אמר שצריך לשפוך את הלב לפני השי"ת, אסור לעשות בזה שום שינויים, שלא לרצות לצחצח את הדיבור. כך היא העצה כהויתנו, כך היא, וכמו שרבינו שצריך לדבר לפני השי"ת כדבר איש אל רעהו.

כשהתקרב רבי נתן לרבינו בעשרת ימי תשובה, הניח רבינו ידו על כתפו תוך שהוא מפטיר ואומר 'ובנוסף לכל זה, הרי טוב מאוד כששופכים את הלב לפני השי"ת כמו לפני חבר וידיד אמיתי'. הדברים נכנסו לאזניו ואז כבר ידע וחש כי עי"ז בוודאי יהיה איש כשר.

השי"ת היה בעזרו ורבי נתן כשישמע איזה דיבור מרבינו, היה שומעו ומקיימו כהויתנו, ולא היה עושה בו שינוי כלשהו.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

מי ששמע לשון הרע בין באיסור בין בהיתר, אם היה יכול ללמד זכות על האדם שעליו דובר ולא עשה כן, ונתקבל לשון הרע בלבו לגנאי, עובר על איסור קבלת לשון הרע וגם על מצות עשה 'בצדק תשפוט עמיתך'.

אם האדם שמדברים עליו הוא ת"ח אסור לדנונו לכף חובה אפילו אם נתברר לשומע שהסיפור אמת, כי צריך לשאול אותו מאיזה טעם עשה כן.

כדי שלא להכשל באיסור קבלת לשה"ר, יש להתחזק וללמד זכות במחשבתו על האדם, מתוך הנחה של חזקת כשרות שלא יתכן שאדם השומר תורה יעשה דבר נגד רצון השי"ת במזיד, לכן בוודאי לא עשה כן, או שהיה טועה בדיון, או במציאות.

עוד יש לחשוב שמי שמספר לשה"ר מדבר בדרך כלל מתוך קנאה או שנאה או שאר נגיעה אישית, ולכן הוא מעלים פרטי זכות (שם)

כל גלות מצרים וכל הגלויות של עכשו,
הכל נמשך רק על ידי מחלוקת:

(אוצר היראה, מהלוקת וניצחון, עיי"ש)

ויגש - עשרה בטבת - הילולת מוהרנ"ת

לעולם, כי צריך הרבה לבקש שנוכח לאור האמיתי של התורה שממשיך ברכה וחיים, ולא להיפך ח"ו (שם).

עשרה בטבת - ביום זה התחיל חורבן בית המקדש, התחיל המצור להפיל אותנו מהארה הנפלאה שיש בתורה, ולהצר לנו להכניסנו למוחין דקטנות, ועל ידי הגעגועים לבית המקדש נזכה באמת להארה האמיתית של התורה.

הילולת מוהרנ"ת - ביום עשרה בטבת נסתלק מוהרנ"ת אשר ממנו יש לנו עיקר אורו של רביז"ל, והוא הזמן להתחזק בלימוד הספרים הקדושים שחיבר, אשר יש בהם תרופות פנימיות ואמיתיות לכל מחלה.

ליקוטי תפילות - הספר הנורא הזה עליו העיד ר' נתן שעתידי האדם ליתן את הדין על כל יום שלא אמר ליקוטי תפילות, וכאשר שאלו אותו היאך אמר דבר זה, השיב שכאשר ישאלו את האדם למה היה רחוק מה', יאמר האדם שהיה לו יצר הרע ולא הצליח להתגבר, ואז יאמרו לו, וכי למה לא אמרת ליקוטי תפילות - אילו היית אומר ליקוטי תפילות היית יכול להתגבר.

ליקוטי הלכות - ר' נתן אמר שהספר הזה הוא הגן עדן בעצמו, כי מאז חטא אדם הראשון גורש האדם מגן עדן, ומי שלומד הספר הקדוש הזה זוכה להחזיר את המח לחיות כמו בגן עדן, חיים קדושים וטהורים לראות את הבריאה בעיניים פנימיות.

שבת ויגש - בפרשה זו נעשה יחוד גדול בין יהודה ליוסף הרומז ליחוד יסוד ומלכות, שהוא יחוד קודשא בריך הוא ושכינתא (זוה"ק ויגש), ורביז"ל מגלה שהיחוד הזה נעשה פנים בפנים דייקא בשעת אכילה, כאשר אוכלים מתוך אמונה.

ויגש - בפרשה זו אפשר ללמוד איך איש ישראל [יהודה] ניגש להשי"ת לבקש מחילה על עוונותיו (חיי מוהר"ן ס' ת"י).

ויגש - בפרשה זו מתגלה החיבור של יהודה, משיח בן דוד, שגילה את התהלים, לדבר לה' דיבורי תודה והודאה, והוא ניגש ומתחבר אל יוסף הרומז להתלהבות הלב כמו שכתוב 'בית יוסף להבה' (ליקו"ה ברכת הודאה ו).

ויגש - בפרשה זו מתגלה החיבור של עם ישראל [יהודה], הבאים וניגשים לצדיק 'יוסף' ומבקשים ממנו מחילה על כך שמכרו אותו, ומבקשים ממנו עצה איך להתקרב לה' (ליקו"ה תשעה באב ד').

עשרה בטבת - התורה היא אור נפלא, אלא שפעמים אצלנו מצטיירת בציור לא טוב בלא חיות. וע"כ מתאבלים בימים אלו על שמת עזרא הסופר, כי לפי גודל קדושתו היה מצייר התורה באופן שממשיך ברכה וחיות דקדושה, ועל כך מתגעגעים אנו שנוכח לאור הטוב והמבורך של התורה (ליקו"ה קרי"ש ד).

עשרה בטבת - בימים אלו נכתבה התורה ביוניות על ידי תלמי המלך, וירד חושך גדול

הליכות

שיחות ומנהגים

קדוש לבנה

כָּבֵד בְּלִיל הַאֲתָמוּל. אֵלֶּם אַתָּה הַתְּפַלְלֶת אִים הַאֲתָמוּל. הַאֲתָמוּל, וְכַאֲמוּר, שְׁתַּפְּלוּתוֹ שֶׁהַתְּפַלְלֶת הַאֲתָמוּל. חֲשׂוֹבוֹת יוֹתֵר, מִחֲמַת שֶׁקִּדַּשׁ אֶת הַלְּבָנָה אֲתָמוּל.

רְצוֹנוֹת וְכַסּוּפִים

רַבְּנֵי אֲמַר: "אֵז עָס וּוּל מִיָּה לְאִזּוֹן הַאֲרֵן דְּאִרְךָ מִיָּה הַאֲרֵן גָּאָר אֲסַאָה, הַאֲרֵט מִיָּה שׁוֹן גָּאָר נִישְׁט" - "אִם הֵייתִי רוֹצֶה לְתַן לְעַמִּי שְׁיִתְּיָה אֲכַפֵּת לִי, אֲנִי צָרִיךְ לְהִיֹּת אֲכַפֵּת לִי מִרְבֵּה מְאֹד, וּמִשּׁוּם כֵּן שׁוּב לֹא אֲכַפֵּת לִי כְּלָל".

פִּיעַם בְּיָמוֹת הַחֲרִיף נִכְנַס אֲחִיד מְאֵנ"ש לְבֵית רַבְּנֵי, וְרָאָה אִיךְ שֶׁהַבֵּית מְלֵא עֲשׂוֹן מִחֲמַת עֲצֵי הַהַסְקָה שֶׁטִּפַּל וְעָסַק בּוֹ תְּמִשְׁרֵת שֶׁבְּבֵית. וְתַכְיָה עֲשָׂה הַלֵּךְ רַעֲשֵׁי, שֶׁיִּכְבְּהַ הַמְּשֻׁרֵת אֶת הָאֵשׁ וְיֵאָוֵד אֶת בֵּית רַבְּנֵי. אַחֵר כִּף שָׁאֵל אֶת רַבְּנֵי הַקְּדוּשָׁה שֶׁיֵּשֵׁב בְּבֵית: "מִדּוּעַ לֹא הֵעֲרַתְּם לְמִשְׁרַת עַל הַעֲשׂוֹן הַמְּתַרְבֶּה בְּבֵית? עָנָה לוֹ רַבְּנֵי וְאָמַר: "בְּפִיעַם הַרְאֵנוּנָה מְצִוִּים בְּנַחַת. בְּפִיעַם הַשְׁנִיָּה מְגִבְהִים אֶת הַקּוֹל. עַד שֶׁבְּפִיעַם הַשְּׁלִישִׁית בָּאִים לִידֵי פִיעַם. וּמִשּׁוּם כֵּן הִתְרַשְׁתִּי מִלְּכַתְחֵלָה".

דרני נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה
ביאורים על תורה ל"ג מאמר ה'
ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ג] והנה יש שני מיני ימים, ימי טוב וימי רע. כמו שכתוב (קהלת ז'): "ביום טובה היה בטוב, וביום רעה ראה". הינו שצריך לאדם להסתכל שם היטב היטב, בודאי ימצא שם ימי טוב, הינו תורה; וכו' ואותיות התורה הם המחייב את כל דבר ודבר, אלא כל מה שהמדרגה היא למטה, שם הם אותיות התורה בצמצום יותר ממה שהיו במדרגה יותר עליונה, ואינם מאירים כל כך כמו למעלה במדרגה עליונה, כדי שלא להשפיע אור וחיותה יותר מהראוי; נמצא אפילו במדור הקלפות, הינו בימי רע, שהם מדות רעות וכלונות עבוי"ם, [גם] שם יכולין למצא אותיות התורה. אבל מחמת רבוי הבלבושים וגדל הצמצום, אינם נראים אותיות התורה, הינו ימי טוב, על ידי ימי רע והחשך השורה עליהם. אבל מי שפופה את יצרו הרע, הינו הימי רע, הינו המדות רעות, אזי הרע נתבלבל לגמרי נגד ימי הטוב שבהם, אזי אותיות בולטות ונראים ומאירים ביותר. כי מתחלה לא היו מאירין כל כך, כי לא קבלו אור מלמעלה, כדי שלא יקבלו הימי רע יותר מקדי חינו. ועכשו שנתבטל הרע, ונשארו אותיות התורה לבד, אזי מקבלין אור רב מלמעלה:

נמצא זה שפופה את יצרו, הינו שפופה את ימי רע. כשהוא מדבר עם העבוי"ם או שרואה מדותיהם, אזי הכף הרע ששוכן על הטוב הינו אותיות התורה, נתבטל ונפול, ואותיות התורה בולטין, אזי הוא יודע התורה שבאותו הדבר:

וזה שכתוב בזהר הקדוש (לך לך דף צ'): "ברכו ה' מלאכיו גברי כח עשי דברו" אליו אנו דמתגברין על יצריהונו, אנו דמין למלאכין ממש'. "עשי דברו" דעבדין להאי דבר', "לשמע בקול דברו" אנו זכין למשמע קליו מלעלא'. כי התורה נקראת דבר, כמו שכתוב (תהלים ק"ח): "דבר צוה לאלף דור". וכל מה שאותיות התורה נתצמצם ונתלבשים בצמצומים ובלבושים יתרים, התורה הוא בהעלם ובאתפסאי יותר. ומי שמפשיט את האותיות התורה מהלבושים, הוא דומה כמי שבונה את התורה. למשל אותיות התורה שהיו מפאדין ומפאדין בלשונות העבוי"ם, ולא היה שום אדם יודע מהם, מחמת הימי רע שהחשיף עליהם והבליש אותם. וכשבא זה האדם, שהוא דומה למלאך ה' צבאות, על ידי שפופה את יצרו, הינו הימי רע, אזי הרע הינו לשונות העבוי"ם נכפסין ונתבטלין בנגדו, ואז נשארו אותיות התורה בולטין, וכשנפשו מן הלבושים הגשמיים, הינו מקלונות העבוי"ם הינו ממדות רעות, הינו מימי רע, אזי מקבלין אלו אותיות התורה אור רב יותר ממה שהיו מקבלין מתחלה. כי מתחלה לא היו מקבלין אלא כדי חיות הראוי לאותו מקום, כדי שלא להשפיע יותר מהראוי להם. כמו שכתוב בכתבי האר"י עד דלא ידע בין אור המן לברוך מרדכי, הינו שימשיך שפע להקלפות כדי חינו ולא יותר. (עין ב"פרי עץ חיים" בגנות פורים פרק ו' מברך שם שצריכו להמשיך חיות להקלפה הנקלמת בתוך הקלפות. אבל צריכו להמשיך החיות בצמצום גדול, שהיו סוד בגנות השכרות של פורים עין שם). אבל כשנפשו מן האותיות מהקלפות, אזי מקבלין אור רב מלעלא'. וזהו: "עשי דברו לשמע בקול דברו". כשעושין ובנין להתורה שהיה מתחלה מפאדין ומפאדין בלשונות העבוי"ם ובמדות רעות ובימי רע, אזי "לשמע בקול דברו", וזוכין למשמע קליו מלעלא'. הינו שהדבר, הינו התורה, מקבלין אור רב מלמעלה, וזה שמיעת התורה:

וזה בהינת נעשה ונשמע, שמתחלה עושין ובנין לאותיות התורה, שיהא אותיות בולטות ומצטרפות (ימא ע"ג). ואחר כך נשמע, זכין למשמע קליו מלעלא'. הינו שאותיות התורה מקבלין חיות ואור רב יותר ממה שקבלו מתחלה, כשהיו

למעלה מן הקושיות

אחד מרבותיו בתורת הנגלה של רבי דוב- בער, מי שנודע לימים כ'המגיד ממזריטש', היה הגאון רבי יעקב יושע פֿלק בעל ה'פני יהושע' שניהן כרבה של לבוב. רבי בער, שסבל מחולי ברגליו ומדי שנה נסע לעיירת המרפא קאריסלבאד שבצ'כוסלובקיה, נהג להתאכסן בדרכו אצל רבו ה'פני יהושע'. באותם ימים החל הבעל שם טוב הקדוש להתפרסם בעולם, והיו לו גם מתנגדים.

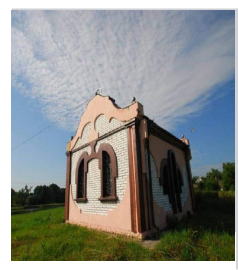
כעבור מספר חדשים, שוב נכנס אותו משרת לשיבת ה'פני יהושע' וביקש לקרוא לראש הישיבה, וכאשר יצא אמר לו הבעש"ט: "כאשר יתאכסן אצלכם הגאון רבי דובער, תאמר לו בשמי, שלא יוכל להבריא ברגליו, אם לא שיבוא אלי". גם הפעם סיים את דברו, ומיד נסע לדרכו מבלי שראש הישיבה יוכל לשאול לשמו. כעת כבר לא היה ספק בלבו של ה'פני יהושע' כי זהו הבעש"ט.

חלפו מספר חודשים, ורבי בער בא כדרכו בכל שנה לבית ה'פני יהושע'. שח לו הרב את המאורעות המופלאים, וגם רבי בער הפטיר "זהו בוודאי הבעש"ט".

"עצתי לך" נענה לו ה'פני יהושע' "שתיסע אליו, כי לא דבר ריק הוא". ואמנם רבי בער נסע אל הבעש"ט, והפך לתלמידו המובהק שהפיץ לימים את אור תורתו על פני תבל.

כעבור שנה מאותה נסיעה, שוב התאכסן בבית ה'פני יהושע', והפעם הפליג בשבחו של הבעש"ט הקדוש כאחד מהתנאים. שאלו הגאון ה'פני יהושע': "והיכן הן כל הקושיות שהיו לכם עליו, איך יתורצו?", נענה לו רבי בער: "עד עתה, שחשבתני לאיש בין אנשים, היה שייך להקשות עליו. אבל כעת, כאשר אני מכיר, אשר לא יאומן כמעט שהוא ילוד אישה, כי אם ממלאכי מרום - אי אפשר לנו להשיג אף שמץ ממהותו, לכן על כורחך שהוא למעלה מעלה מהשגותינו לגמרי, ואין לנו יד להקשות עליו מאומה!"

(הובא בספר 'סיפורים נוראים' בשם בנו של בעל ה'פני יהושע')

שוב לא קשה כלה. ציונו של המגיד הק' ממזריטש זי"ע

בזמן שהותו של רבי בער אצל רבו, כל אימת שהוזכר שמו של הבעש"ט, היה רבי בער מדבר נגדו ונגד שיטתו.

באחד הימים, בעוד ה'פני יהושע' לומד עם תלמידיו בישיבתו, נכנס לשיבה משרת אחד ואמר לראש הישיבה כי רבו יושב בעגלה בחוץ ומבקש לומר לו דבר סתר. "איני יכול לבטל תורה דרבים" השיבו הרב, "יבוא הוא לבית המדרש, ומתין עד סיום הלימוד". המשרת יצא וחזר שוב. "הדבר נחוץ כל כך" מסר בשם רבו, "שהוא דוחה אף תורה דרבים".

יצא ה'פני יהושע' אל האיש ונתן לו שלום, "מה הדבר הנחוץ כל כך?" שאלו. ומה הופתע כאשר השיבו היהודי "השוחט שלכם מאכיל טריפות לכל העיר יותר מעשר שנים. כשיסיים כבודו את השיעור, ישלח לקרוא לשוחט - והוא יודה בכך בעצמו".

היהודי הבלתי מוכר סיים לומר את דברו, וללא שהיות הורה למשרתו לנסוע לדרכו, בטרם הספיק הרב לשאלו מיהו.

כשסיים ה'פני יהושע' את שיעורו, שלח

לחידוד
אשרי הזוכה לזה, אשרי המחפה לזה, אשרי המבלה פל ימיו להתגעגע ולהשתוקק לתכסוף לזה
על מה נאמר? נבחר רבוג

תשובה לחידה הקודמת: "כל העולם כולו גשור צר" (ליקו"מ תנינא מח). מה יעשה מי שנפל מהגשור? אדרבה, אינו צריך לפחד, כי גם למקומות אלו יש עצות מרביז"ל, והם הם הגשור. עלת ששן, עיי"ש
הזכרה: יעקב בלוי ירושלים
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור ספרי רבינו

מלכישין בלשונות הגוים ובימי רע:

הקושי שלכאורה חוזר על כל העניין ג' פעמים

הנה רבינו מבאר כאן באריכות את עניין הימי טוב וימי רע, שבאמת גם בימי רע יש טוב, וצריך להכניע את הרע על ידי כפיית היצר, ועי"ז מתגלה הטוב ומקבל אור רב מלעילא, אמנם יש כאן קושי גדול, כי לכאורה בהסתכלות פשוטה רבינו חוזר על כל העניין ג' פעמים, כי בתחילה מבאר שיש בכל מקום תורה שהוא בחינת ימי טוב, ועי"ז כפיית היצר נתבטל הרע ומתגלה הטוב שבו ואף מקבל אור רב מלעילא, ואחר כך ממשיך ואומר "נמצא" שזה שכופה את יצרו כשהוא כופה את הימי רע ומדבר עם העכו"ם הרע מתבטל והטוב ואותיות התורה ששם בולטים עד שיוודע את התורה שבאותו הדבר, ולכא"ו כל עניין זה כבר הובא קודם, ורק נוסף הדוגמא שמדבר עם העכו"ם ורואה מידותיהם, ולמה חזר על כל העניין.

ואחר כך שוב חוזר על כל העניין וביתר אריכות, שהאדם שהוא בחינת דומה למלאך ה' צבקות וכופה את יצרו, אזי הרע שהם לשונות העכו"ם מתבטלים כנגדו והוא זוכה לבנות את אותיות התורה, שזה בחינת עושי דברו לשמוע בקול דברו, וצריך להבין למה חזר שוב על כל העניין.

באמת יש כאן ג' מדרגות

אמנם מתוך דקדוק לשון רבינו ומתוך כללות המאמר מתבאר שאין כאן חזרה על אותו עניין, אלא אכן יש כאן ג' מדרגות, [ומתוך זה יובן גם עוד עניינים במאמר שנוכר בהם ג' מדרגות, וכמו שיתבאר בעי"ז בהמשך]. המדרגה הראשונה היא כפיית הרע בפשיטות, ועי"ז מתגבר כח הטוב בפשיטות, המדרגה השנייה היא בירור המידות, שהוא בחינת הדיבור עם העכו"ם שרואה את מדותיהם, וגם שם צריך להכניע את הרע ולמצוא את הטוב, וזהו עיקר העבודה של בקשת השלום, שעיקרו תלוי בשלום במדותיו, [כמו שיתבאר בעי"ז בהמשך], והמדרגה השלישית היא תיקון העניין בשרשו, לגלות את האהבה שבדעת עי"ז הכנעת הרע לגמרי ותיקון וחיבור אותיות התורה ששם, שזה נעשה עי"ז הצדיקים השלימים, ובכוחם יכולים כולם לזכות לשלום ולמצוא את הטוב בכל מקום.

המדרגה הראשונה כפיית הרע בפשיטות

כי ההתחלה היא בכפיית הרע בפשיטות, שמתגבר על האדם תאוות, או עצבות וייאוש וכדומה, שכל זה הוא הרע הגמור בפשיטות, וזהו הימי רעה בדרגה הפשוטה, ואז עבודת האדם הוא להתעורר בכפיית הרע הזה, על כל פנים באיזה נקודה לפי בחינתו, שיתגבר על העניין הזה איזה זמן וכדומה, שע"י"ז נכנע הרע, ועי"ז יש לו כח לראות את הטוב שיש לו, כי גם בזמנים האלו שמתגברים עליו נסיונות, הרי הוא מלא טוב, כי הניח תפילין ושומר שבת ועוד הרבה טוב, ועי"ז כפיית הרע יש לו את הכח לראות את הטוב.

המדרגה השנייה והשלישית

אבל עיקר העבודה הוא להמשיך ולברר את הטוב "במדותיו", והיינו בכל מעשה שעושה ובכל עניין שעובר עליו, כי בכל דבר יש טוב ורע, והאדם בטבעו נוטה לצד הגשמי שבדבר שהוא הרע שבו, אבל עבודת האדם היא למצוא את השלום שבכל מקום, היינו את החלק של ההתקרבות להשי"ת שבמקום והעניין הזה, שזה עיקר השלום, ועניין זה הוא עיקר עבודת האדם, לבקש שלום במדותיו, דהיינו בכל מאורעותיו ובכל מה שעובר עליו ובכל מה שעוסק, בכלום יכניע את צד הרע וההסתרה, ויגלה את צד הטוב וגילוי האלקות שבמקום זה.

ואח"כ הוא כבר מדרגת הצדיקים שהם מתקנים את המקום הזה שיוכל להתגלות בו הטוב, עי"ז שמכניעים את הרע לגמרי ובונים את התורה ששם, וכשאנו מתקשרים לכוחם הגדול, עי"ז יש לנו גם כן את הכח להתעורר באתערותא דלתתא של כפיית היצר, ולגלות את הטוב שבכל מקום, [ושני מדרגות אלו יתבארו עוד במאמר הבא].

ליבו לדעתו יכול בנקל לפעול את גילוי מוח האב וכפיית יצרו, ומעתה יובן כיצד ע"י התגברות קטנה של האדם בעולם הזה, יכול להמשיך אור רב מלעילא.

ובזה יובן עוד ענין, שיש להבין מדוע קורא לאהבה שלמעלה מהזמן-אהבה שבדעת, דלכאורה מצד עבודת האדם היה לומר אהבה שלמעלה מהדעת? דהרי אין לנו בזה הגשה?

אך לפי הנ"ל יובן, שבאמת באדם עצמו זה נמצא וגנוז בדעתו ועליו לגלות זאת בכח ה'חלק אלוך ממעל' שנמצא בתוכנו-בדעתנו,

וכאן טמון חיזוק נפלא,

שעל אף שנראה שאור האהבה שבדעת זה ענין נשגב ורחוק הוא ממנו,

רבינו מגלה כאן שלא רחוקה היא ממך, והיא בתוכך, והגילוי של אור זה ע"י הקב"ה, מתחיל מהאהבה שבתוכך ע"י עבודתך היקרה, שנזכה...

מדרכי ברגר. ירושלים.

ואז כשהאדם כופה את ההסתר וימי הרע אצלו בלב לגבי אהבת השי"ת שבדעתו, עי"ז ממילא זוכה שהקבה כופה את ההסתר שלו ומידותיו שמהווים ריחוק והסתר, ומגלה אהבתו העצומה אל היהודי אך בזה גופא יש לעיין היאך ע"י הכפיה אצל היהודי, נפעלת כפיה כגונא דיליה אצלו יתברך?

וביתר העיין יתגלה איך רבינו גנו כאן ענין עצום כדלהלן,

באותה רבינו מתאר את האהבה שבדעת, וממשיל זאת לאהבת אב לבנו כשעדיין במוח האב,

ואם נתבונן הרי באב ובן האב מוליד בן כדוגמתו ממש, ומאחר

ויש לאב מוח ולב לכן נוצר בן שיש לו ג"כ מוח ולב, וכידוע המוח הוא כלי הדעת,

וא"כ הבן הינו ממש דוגמת האב ומכיל בתוכו את תכונותיו, וכך היהודי הקטן יש לו את האהבה שבדעת של הקבה במוח ואת המידות וכח הצמצום וההסתר בלב,

ולכן ע"י שמתגבר על יצרו וכופה

לכבוד מערכת עלה לתרופה שלום רב.

יש נקודה מעניינת בתורה שרציתי לשתף בה את הקוראים,

כפי שעולה מהתורה התכלית היא שיתגלה אור האהבה שבדעת שלמעלה מהזמן והמדות, ועל אף שלעתיד יתגלה בשלימות, אעפ"כ עלינו להמשיך גם היום אור זה,

ורבינו אומר שלגלות את האור הזה זה ע"י כפיית היצר-שהיהודי יכפה את יצרו.

ומאוד מעניין מה הקשר בין כפיית היצר להופעת אור אהבת ה'

אך ביתר העמקה נבחין ביופי ההקשר,

שבעצם כשאנו רוצים שיתגלה אור האהבה ש בדעת, זה אומר במילים אחרות שאנו רוצים שכביכול הקב"ה יכפה את יצרו

שהרי מה שמסתיר על האור זה הצמצומים שמקורם בהמידות, שמקומם באדם זה בלב שהוא מקום היצר.

טעם גן עדן

תורה ל"ג [ד]

מהו כפיית היצר?

א) אמנם יש הרבה הסתרות ונסיגות גדולים המרחיקים מה'. בכל זאת אחד מהריחוקים הגדולים ביותר הוא דווקא הדיבור עם העכו"ם, אף שאין בזה שום איסור מהתורה, אך יש בזה סכנה שצריך להזהר.

כי מי שלא נזהר, אזי הדיבור עם העכו"ם יכול להיות דיבור של כפירה בלי משים לב. כי הדיבור שלו מעורר בלב האדם הרגשה שאין ה' במקום הזה.

ב) ועל כן מודגיש רבי"ל (בסימן זה - תורה ל"ג) את ענין ה'דיבור', שאסור לאדם להתנצל 'ולומר' שאי אפשר לעבוד במקום זה. וכן אם יבוא אדם 'ויאמר' לך היכן אלווקי. כי הוא כלל הדיבורים של העכו"ם שלפעמים יכול גם להתלבש אצל בני ישראל ח"ו סוג הדיבור הזה, המפרש את האותיות של ה' המלוכשים בתוך הבריאה, באופן של דיבור הכופר בעיקר ומוציא אותו מה'כלל' להבין שצריך למצוא את ה', ולבקש שלום בכל מקום. ולא תמיד הדיבור בא באופן מפורש של כפירה, אלא סתם דיבורי טבע וכפירה עד שאינו שם לב שיוציא מה'כלל' שה' נמצא

בכל מקום. ג) אך מידה טובה מרובה, כי כל העולם הוא דיבורים של ה', וכל התורה 'מדרבת' ממידות של ה', שה' נמצא בכל מקום ממש. ויש לנו להזהר לדבר רק דיבורים המגלים את מציאות ה' - והוא ענין השלום שצריך לדבר עם ישראל היפך דיבורי העכו"ם, [והוא מה שצריך ללמוד מהצדיק בבחינת 'תורה יבקשו מפיהו', 'ברכו ה' מלאכי'].

ד) ולכן שלמות השלום הוא להרבות להלל את ה' מכל מקום, בבחינת מה שכתוב 'בה' אהלל דבר, באלוקים אהלל דבר' - גם במצב של דין, להללו ולשבחו. כי כשאדם מהלל את ה' על החיים שלו, הוא התיקון של הבריאה, שמוציא את ה' בתוך הלשונות של העכו"ם דייקא, ההיפך של מי שאומר 'היכן אלווקי. וכך מסתיים המאמר בלשון זה: 'וזהו שאומרים' אחר נטילת הלולב 'למען דעת כל עמי הארץ כי ה' הוא האלוקים'. כי זהו השלמות 'לומר' זאת בפה, שיש ה' גם בלשונות העכו"ם.

ההפצה - צוואה לדורות

מנו, אתם צריכים להודות למוהרנ"ת ז"ל, כי בזכות נשאר ממני כל-כך הרבה ספרים. ואף אין ספור ליקוטי הלכות חיבר בדרך זו, חשב ועיין אין יכולים להמשיך את אור רבנו ז"ל לכל העור-לם, עד שבה לידי הכרה שרק על-ידי שיזכה לחבר ספרים, יוכל להוריד את דבר רבנו ז"ל לעם. ואלו כל ספרי "ליקוטי-הלכות" שחיבר מוהרנ"ת ז"ל על ארבעה חלקי שולחן ערוך, ומפרש כל הלכה והלכה כפי הקדמות רבנו ז"ל ב"ליקוטי-מוהר"ן".

ואכן כשבא מוהרנ"ת ז"ל בפעם הראשונה אל רבנו ז"ל, אמר לו רבנו ז"ל: אם אתה נתקרב אלי, אזי כל העולם היו צריכים להתקרב אלי. בשעתו לא הבינו את הדיבור הזה, ומה משמעותו, אבל עתה בדור הזה, אנו יכולים להבינו, כי על מוהרנ"ת ז"ל עברו משברים וגלים, מהרגע שהתקרב אל רבנו ז"ל החלו לרודפו ולהציק לו מאוד, מוהרנ"ת מסר נפשו בשביל רבנו ז"ל, ואמר: לא אכפת לי מאומה, אני את רבנו ז"ל אגלה לכל העולם כולו. הכניסוהו במאסר, לא הסתכל על זה כלל, רק הלך וכתב את כל ספרי רבנו ז"ל, את ה"ליקוטי-מוהר"ן", "סיפורי מעשיות", "ספר המידות", "שיחות-הר"ן", "חיי-מוהר"ן", "ליקוטי-עצות", "קיצור-ליקוטי-מוהר"ן", ואחר-כך את הספרים שלו: "ליקוטי-תפילות", "ליקוטי-הלכות", ומכתביו לבנו ר' יצחק, שנדפסו בספר: "עלים לתרופה", וכך המשיך את דבר רבנו ז"ל לדורות הבאים.

וגם לדורות עלינו לקחת דוגמה ממוהרנ"ת ז"ל ולחקותו, אשרי אדם שנכנס בתוך ספרי רבנו ז"ל ומציית את תלמידו מוהרנ"ת ז"ל.

אנו מוצאים דבר פלא במוהרנ"ת, כשהתקרב לרבינו ז"ל היו לרבינו תלמידים רבים צדיקים וקדושים עד מאוד. היה לו תלמיד בשם ר' שמואל אייזיק, שרבנו ז"ל אמר עליו, אשר בשמים מתייעצים עמו, מי יהיה מלך. לרבנו ז"ל היה תלמיד ר' יודל, שהיה תמיד מייחד ייחודים, ורבנו ז"ל מסר לו את העניין של פדיון, מי שנתן לו פדיון - ראה ישועה. לרבנו ז"ל היה תלמיד ר' נפתלי, שנתן לו עבודה שיאמר תורה למלאכים. היה גם לרבנו ז"ל תלמיד ר' אהרן הרב מברסלב, שרבנו ז"ל העיד עליו שהלך לחתונה עם כתונת נקיה, וכשהוא טבל במקווה, טבל עם ייחודים כאלו, שהיה יכול לחמם את המקווה, וכי שראה אותו רבנו ז"ל, אמר לו: תתקרב אלי, ואראה לך דרך בייחודים, וזכה להתקרב לרבנו ז"ל. וכן עוד ועוד תלמידים קדושים היו לרבנו ז"ל, שהיו דבוקים בקדוש-ברוך-הוא.

אך מוהרנ"ת התקרב כאברך צעיר ומיד זכה לקבל את דעת רבינו יותר מכולם, את הטעם לזה הסביר מוהרנ"ת בעצמו: כשבאתי אל רבנו ז"ל והרגשתי את טעם רבנו ז"ל, אמרתי: זהו זה, סילקתי את הדעת לגמרי, אין לי דעת, רבנו אומר דיבור - עוד קצת דעת, עוד דיבור - עוד קצת דעת. וכך הצליח מוהרנ"ת ז"ל יותר מכל התלמידים, אצלו כל דיבור של רבנו ז"ל תכף-ומיד רשם אותו, עד שהעיד עליו רבנו ז"ל: "אם לא הוא, לא היה נשאר ממני אפילו עלה אחד, דף אחד של שמות". ואמר לאנשי שלו

עומק הפרשה

כמו פרעה

הם המונעים ממנו את הדרך ומלהתקרב לה, ושלא יקבל את עצתו הנפלאה והנוראה של הצדיק המופלא, עצותיו הפלאיות ונוראות של הצדיק, נהפכות לו על ידי הדינים לקשים מנשוא, ההתבודדות הופכת לנטל, הנקודות טובות הופכות לחושך והסתרה, וכן הכל נעלם ממנו כל זמן שאינו זוכה שהצדיק ימתיק מעליו את הדינים שעורר בעוונותיו.

שלישית - 'כי כמון כפרעה', 'שני כפי"ן הדמיון באים להשוות הדברים' (רד"ק), כלומר על המבקש לעורר בלבו אמונת תמימה ועקשנית, שכנגד כל התגברות הקליפה וכוחות הדין יש עצה שמגלה הצדיק, אין נקודה שבה האדם עומד במבוי סתום, כוחו של הצדיק המופלא עצום ורב, לעמוד כנגד כל חושך והסתרה, עצותיו האיתנות עומדות בשלמות נוראה כנגד כל התגברות של פרעה, אם בדור העבר יכול היה פרעה וחילותיו להתגבר ביצר ההשכלה עמדו אז עצותיו של הצדיק, ואם בדור זה הוא מתגבר באמצעות כלי הטכנולוגיה, גם אז יש עצה בדברי הצדיק, העומד ללא הרף לנגד התגברותו, ואף בכל אדם בפרטיותו, על כל התגברות שמתגבר נגדו היצר ישנה עצה של הצדיק שבוודאי תסייע לו.

המחפש את הצדיק בשלשה דרכים אלו בוודאי יזכה שהוא יתגלה אליו בשלמות.

(ע"פ ליקו"ה תענית ד, ט)

יְדַבֵּר נָא עִבְדְּךָ דְּבַר בְּאֲזִי אֲדִינִי וְאֵל יִחַר אַפְּךָ בְּעִבְדְּךָ כִּי כְמוֹךָ פְּרַעֲהַ.

אחר שבפרשיות הקודמים התבאר ויכוח שבטי י-ה עם יוסף הצדיק, ואת מסע הטלטולים שהביא את כולם להודות שעל אף מעלת כל דרך שבשנים עשר השבטים אי אפשר לבנות את השכינה בפועל אלא על ידי יוסף הצדיק, לשם כך התנכר יוסף אל אחיו, אסר את שמעון וטלטל אותם שוב ושוב, עד שיבואו מעצמם וימצאו את הצורך בצדיק המופלא שכל בנין השכינה תלוי בו.

בפרשה זו שיוסף מתגלה לאחיו, עלינו להתבונן היטב, מהו הדבר שגורם התגלות זו, שהצדיק כבר אינו מתנכר לאחיו אלא פונה אליהם באהבה ואומר להם 'אני יוסף אחיכם' קרא להם בלשון רכה ותחנונים (רש"י), דבר יסודי זה עלינו ללמוד כדי שנוכל גם אנחנו למצוא את כח צדיק זה, שיתגלה אלינו ברוב כוחו, יאיר אלינו את פניו ילך לפנינו בגלות מצרים ובכל גלויות הנפש והגוף שאחריה.

ראשית - 'ידבר נא עבדך דבר באזני אדוני', כלומר 'כנסו דברי באזניך' (רש"י), ראשית עליו לעורר את רחמי הצדיקים, שיפעלו עבורו דבר ישועה ורחמים, יסללו לו דרך ועצה אמיתית אין לחיות כראוי.

שנית - 'ואליהר אפך בעבדך', לפעול על ידי התקשרות זו ואמונת חכמים להמתיק את הדינים, שבאמת הם

חיפוש תמידי

לקראת עשרה בטבת הילולת מורינו הרה"ק ר' נתן זיע"א, תלמידו הגדול של רביז"ל, נדבר כמה ניצוצי חינוך שאפשר ללמוד קצת מדמותו הגדולה הכוללת גוונים רבים.

ר' נתן היה 'מחפש ומבקש' באופן בלתי מצוי, תמיד חתר ודרש אחר האמת, לא רק באופן כללי, אלא בעיקר למצוא עצות למעשה לכל דבר. חוץ מהחיפוש העצום אצל רביז"ל, עוד היה עוסק בתפילות ובקשות כל ימיו להגיע אל האמת ולמצוא תמיד את העצה לכל דבר. גם במכתביו כותב לבנו הרבה פעמים עד כמה צריך תמיד לבקש עצה נכונה ומדוייקת, כי לכל דבר יש עצה אצל הצדיקים, צריך רק לדרוש ולבקש בכל פעם מחדש.

ובאחד מהמכתבים בעלים לתרופה (רנ"ד) כותב לבנו, שלעצה אמיתית צריך הרבה להמתין, וכל הפגם של העולם הוא בכך שרוצים למצוא עצות מהר, וכמו שכתוב 'מהרו שכחו מעשיו ולא חיכו לעצתו'.

ועוד כותב (ליקו"ה שולחן ה'), שכמו שהתלמיד צריך לבקש הרבה עצות אצל הצדיק, כך צריך הרב והמנהיג לבקש ולהתפלל הרבה בכל פעם מחדש למצוא את העצות הנכונות אין להדריך כל אחד.

והוא דרך חיים שר' נתן לימדנו, לחיות בבקשה וחיפוש תמידי. 'למצוא לעצמו עצות בכל יום ובכל עת בכל מה שעובר על האדם, בכל עת וזמן ביום ובלילה, בשכבו ובקומו, ובלכתו בדרך, בימי נעוריו, ובימי בחרותו ובימי זקנותו מתחילתו ועד סופו, הן בינו לבין עצמו, הן בהנהגתו עם ביתו ואשתו ובניו, ובהנהגתו עם בני אדם הקרובים והרחוקים, האוהבים והשונאים חס ושלו"ם (על"ת קנ"ג).

וכיון שבחינוך עסקינו, הרי שכתלמידים של ר' נתן יש לנו לחפש תמיד מחדש עצות נכונות לכל ילד ולכל נער, כי הדבר משתנה מאחד לאחד, וכן מתקופה לתקופה. ואחד מהנזקים הגדולים בחינוך הוא שאדם מתקבע בדרך מסויימת אין להנהיג בני ביתו ותלמידיו.

ואולי משום כך אין לנו מחז"ל דרכי חינוך ברורים כמו בכל שאר עניני התורה שיש כללי הלכה. כי 'חנוך לנער על פי דרכו', וכל מחנך צריך לחפש מעצמו בכל פעם עצה נכונה, אין לדייק בין כל ההפכים בדרכי החינוך, שפעמים צריך דווקא 'שמאל דוחה' ופעמים 'ימין דוחה'. פעמים צריך להעיר, ופעמים שצריך להתעלם. פעמים שצריך לעמוד על הנער, ופעמים שצריך לגדלו ולהשאיר לו מקום לבחור מעצמו. וכן על זה הדרך עוד כמה וכמה סתירות שיש בדרכי החינוך, שאין שום ספר שיכול לכתוב הלכות ברורות, כי המיזוג ביניהם אצל כל אחד ואחד הוא באופן אחר.

וע"כ צריך תמיד לחפש ולבקש עצה חדשה, לשתף את בורא עולם בכל יום במה שנעשה עם הנער, לספר לו בפרטיות הענין, וליישב דעתו בכל פעם מחדש אין ללמוד את מציאות ה' אל הנער, ומי שמבקש, השי"ת תמיד פותח דרכי הבנה ובהירות אין להתנהג עתה.

◆ **וְשָׂמְנוּ הוֹלֵךְ בְּכָל הַמְדִינוֹת:** בימים אלו הולך ונשלם הוצאה מיוחדת לספרה"ק והנורא 'סיפורי מעשיות' כשהוא מתורגם לאנגלית - מטעם מכון 'נחלת צבי' בראשות הרה"ח ר' **חיים מנחם קרמר שליט"א**. כחלק מפרויקט נרחב לתרגום ספרי רבינו ז"ל לאנגלית. בספר מופיע פירושו של רבי אריה קפלן ז"ל שנכתב לפני כארבעים שנה, כשבמקביל נשלם תרגומו של פירוש זה ללשה"ק. עדיין ניתן לקחת חלק בעלויות ההדפסה. צרו קשר: 025824641. פקס: 025825542. ארה"ב: 07970271823. אנגליה, מנצ'סטר: 07325347263. אוסטרליה: 6141410555636.

◆ **התורה הזמנית: חדש!** בשבועות האחרונים הופיע **גליון דו שבועי** מיוחד במינו **"לטייל"**, מבית ארגון **'לטייל בתורתו'** העוסק בעידוד העיון בליקוטי מוהר"ן. הגליון כולל מדורים מגוונים המבארים את התורה בכמה דרגות: ביאור פשוט, עיון, דקדוק בלשונו הק', קישורי המקראות, ועוד. כמו"כ מופיע מדור מיוחד בו מופיעים חידושיהם והגיגיהם של הקוראים. מופץ בבתי המדרש של חסידי ברסלב.

◆ **פרויקט השיעורים:** שיעורי הקבועים של הרה"ח ר' **יהודה דייטש שליט"א:** א. מדי יום שני בשעה 10:00 בערב, בביהמ"ד ברסלב 'פאר הנחל' רחוב דובב מיישרים 5 עזרת תורה, ירושלים. ב. מדי יום שלישי בשעה 10:00 בערב, בביהמ"ד בשיכון סאטמר, רח' ישמח משה 2 בני ברק. שיעורים אלו באידיש. ג. מדי יום חמישי בשעה 12:00 בצהריים, בביהמ"ד 'נר ישראל', רח' פרנקל 70 תל אביב. ניתן לשמוע את השיעורים הנ"ל ושיעורים רבים נוספים, **'חזיון יומי'** ועוד, בקו הייעודי ב'קול הלשון': 0733211777. **שמעו ותחי נפשכם!**

י"ל ע"י מכון עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ל:
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערסות נסגרות מידי יום ראשון בשעה 19:00

החזיון השבועי

וְכָל־לְהַדְבִּיר בִּי כָּל עֲבוֹדַת הָאֱבוֹת הִיָּה לְגַלּוֹת
וְלְהוֹדִיעַ אֲלֵיכֶם בְּעוֹלָם שֶׁרַק בְּשִׁבְלֵי זֶה פֶּאֶר
הָאֱדָם לְעוֹלָם וְזֶה כָּל הַשְׂמִיחָה וְהַחֲיוּת, בִּי זֶה
יְדוּעַ לְכָל שֶׁהַעוֹלָם הַזֶּה מְלֵא פֶּעַם וּמְכַאֲבוֹת
וְיִגְוֹן וְאֵנְחָה, וְסוֹפּוֹ לְמוֹת וַיְמִי חֲיֵינוּ הֵבֵל וְכוּ',
וְאֵין שׁוֹם שְׂמִיחָה וְחִיּוֹת בְּעוֹלָם בִּי אִם עַל יְדֵי
הַתְּנוּצָצוֹת הָאֲמֹת וְהָאֲמוּנָה.

וְעַתָּה הָאֲמֹת הַזֶּה יִתְבַּרְךָ, שֶׁהוּא לְהֵאֱמִין
בְּאֲמֹת מְצִיאָתוֹ יִתְבַּרְךָ וְלַחֲתוֹר וְלַחֲתוּעַ
כָּל יְמֵי לְהַתְקַרֵּב וְלַחֲתוּרָה בְּזֶה יִתְבַּרְךָ בְּחֵינֵת
וְבוֹ תִדְרָק, שֶׁזֶה כָּל הַחֲיוּת.

(ליקוטי הלכות הודאה, ו, טא)

יהלום
ובאמת אמונה הוא ענין
חזק מאד וחייו חזקים מאד,
על ידי אמונה:
(שיחות הר"ן לב)

כדאי לקבוע עצמו יום יום לומר הספר הזה, ואם יכול לומר בסדר קבוע מתחילתו לסופו לפי סדר התפילות מה טוב, אבל יזהר שלא יהיה מניעה לומר הספר מחמת שלא תמיד זוכר המקום שאוחז וכך מאבד את הסדר שלו עד שאינו פותח כבר הספר, כי אפשר לפתוח בכל מקום שהוא, לתפוס תפילה ולומר אותה, אפשר גם להתחיל מאמצע התפילה, וגם אין חייבים לסיים את כל התפילה, העיקר לחטוף קצת תפילות מהספר הקדוש הזה בכל יום.

גם אם אינו מרגיש התעוררות הלב, יאמרם בקול רם מילה במילה, ופעמים שמזה בעצמו שיקשיב ויטה אזנו לתיבות שמוציא בפיו, יוכל לבוא להתעוררות גדולה לעבודת ה'.

גם אם פעמים נדמה בתחילה שאין התפילה הזו מדברת על מה שהיה רוצה לבקש ולדבר, בכל זאת ימשיך ויאמר כסדר, ואל ידפדף מדף לדף למצוא איזה תפילה השייכת לו, כי בדרך כלל ימצא בהמשך אמירתו כמה דברים המדברים לנפשו.

חזיון נורא לאמירת הספר הקדוש ליקוטי תפילות
הספר הנורא הזה הוא כולו 'תפילות תחניות ובקשות, ריצויים ופיוסים וידיים והתעוררות גדול לנפשו, שיעורר האדם את עצמו לזכור את אחריתו, וכיסופים וגעגועים גדולים ועצומים לה' יתברך, והשתוקקות נמרץ לעבודתו ולתורתו יתברך, כל תפילה כל תחינה כל בקשה המוכרח לכל איש ואיש אשר יודע את נגעי לבבו ומכאוביו, הכל כאשר לכל ימצא בתוך תפילות ובקשות הללו, אשרי שיאחז בהם' (מלשון שער הספר).

ר' נתן לא כתב עוד ספר כדי להוסיף לנו עוד חובה על שאר חובות היהדות שמוטל עלינו לעשות בכל יום, ההיפך הוא הנכון, ר' נתן רצה לסייע לנו לקיים את כל היהדות, הוא נתן לנו כלי גדול ועצום כזה, תפילות מופלאות על כל נושא ונושא, הכתובות באופן שכל מי שאומר אותם נדמה לו שתפילה זו נאמרה ונכתבה בשבילו במיוחד - ממש תפילות של רוח הקודש.

הלכה פסוקה מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מוצ' בעיד בית שמש יצ"ו

הלכות המצויות בהנחת תפילין (ו)

תפילין דרבינו תם - זמן הנחתם
א. אין להניח תפילין דר"ת קודם ששמעו 'קדיש יתום' שאומרים לנוסח ספרד אחרי שיר של יום, ולנוסח אשכנז אחר עלינו, או לפחות רק לאחר קדיש שאחרי 'ובא לציון' (משנ"ב לד יד). וכן נהגו כמעט כל גדולי ישראל להניחם רק אחר הנ"ל (שבט הלוי, ח רנח ב).

ב. אסור להניחם בעת חזרת הש"ץ. וזה לשון הפרי מגדים: וחדשים מקרוב חולצים תפילין של רש"י ומניחם תפילין דר"ת לאחר קדושה באמצע חזרת הש"ץ. ומלבד מה שעושים שלא כדין [שצריך שיהיו התפילין עליו עד לאחר קדיש וכו'], הרי צריך גם כן לכון בחזרת הש"ץ ולא לעסוק בדברים אחרים. ולא רציתי לשאול כלל אותם ולא בתירוצם (הביאו במשנ"ב שם. קיצור שו"ע כ.א. ועוד). וגם גורמים להפסק בין הנחת השל יד לשל ראש, בעניית אמן וכו', או גורמים

לעניית אמן חטופה וכו' (ראה דעת תורה יג. זכרון יהודה א ה).
אכן מי שלא יוכל בשום אופן להניחם באותו יום אלא רק אם יניחם בחזרת הש"ץ - אי אפשר למחות במי שמניחם אז (שבה"ל שם). ונראה שאם יש פנאי מספיק להניחם אחרי שמונה עשרה ולפני חזרת הש"ץ - עדיף לעשות כן.

ג. סוף זמן הנחת תפילין של ר"ת - הוא כמו תפילין של רש"י, והיינו שלכתחילה אין להניחם לאחר השקיעה, ומי שעדיין לא הניח באותו יום, מותר להניחם עד 'צאת הכוכבים'.

אבל אין להניח תפילין דר"ת לאחר זמן צאת הכוכבים הרגיל [הגאונים]! למרות שעדיין לא הגיע זמן צאת הכוכבים לשיטת ר"ת. כי אין שום קשר הלכתי בין שיטת ר"ת לגבי זמן צאת הכוכבים, ובין מה שאנו מחמירים להניח גם תפילין דר"ת (הלכות יום ביום יא כו. וכן ראה

בישראל והזמנים, א ד י).
הפסק בין הנחת של יד להנחת של ראש של ר"ת
אף על פי שאין מברכים על תפילין דר"ת - מכל מקום אין להפסיק בדיבור או בתפילה וכיוצא בזה, בין הנחת ה'של יד' להנחת ה'של ראש'. אבל אפשר לענות: אמן על כל ברכה או של קדיש, אמן היא שמייה רבא, קדושה, ברכו. אמנם 'ברוך הוא וברוך שמו', נראה שאין לענות. ואם ענו כנ"ל, אזי אחר כך יש להזיז את ה'של יד' ממקומו קודם שיניח ה'של ראש', כדי שתהיה הנחת שתיהם כאחת בלי הפסק (משנ"ב כה לו. ומש"כ ברוך הוא וכו', הוא מתפלה למשה כא. ח. מכמה פוסקים).
ופשוט שלכתחילה צריך להזהר שלא לבוא לידי הפסק, והיינו שלא להניח תפילין דר"ת בשעה שאומרים קדיש וקדושה וכיוצא בזה, אפילו במי שאינו מחויב כבר לשמוע אותם.